

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.1 (452)

1988 Velykos

Kasdien vis aukščiau kylanti pavasario saulė atneša daugiau šviesos bei šilumos žemei ir žmonėms.

Džiugūs Velykų varpų skambėjimai skelbia kančios ir mirties nugalėjimą.

Mūsų sesių bei brolių kančios ir aukos tėvynėje atneš Lietuvai laisvės pavasarį.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

ir

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS VALDYBOS,

linkėdamos linksmaus Aleliuja, kviečia visus tautiečius darbu ir auka bei gražiu sugyvenimu paveikiai prisidėti prie lietuvių išlaikymo svetur ir laisvės priartinimo mūsų tėvynei Lietuvai.

--- oOo ---

VYSKUPO PAULIAUS A.BALTAKIO, OFM, VELYKINIS 1988 SVEIKINIMAS

Mieli Broliai, Sesės, su džiaugsmingu Aleliuja švenčiame Velykas. Velykos yra ne tik istorinio Kristaus prisikėlimo fakto minėjimas, bet ir gėrio prieš blogį, tiesos prieš melą, gyvybės prieš mirtį pergalės šventė. Velykų paslaptimi pagrįstas visas mūsų krikščioniškasis gyvenimas. Pirmieji krikščionys savo nesvyruojantį tikėjimą į Kristų išreiškė savo pasisveikinimo žodžiais: "Jis prisikėlė". Kristaus priešai pajėgė žmogaus prigimtį prisiėmusį Dievo Sūnų prikalinti prie Kryžiaus, bet buvo ir yra bejėgiai išlaikyti Jį kape. Jie sugebėjo surasti Judą išdaviką ir papirkti kapą saugojusius kareivius: "Sakykite, kad jums bemiegant, atėję Jo mokiniai naktį Jį pavogė" /Mt.28, 12-13/, tačiau jie nepajėgė sustabdyti apaštalų liudijimo, jog Kristus, laisva valia prisiėmęs kančią ir mirtį, tikrai prisikėlė ir yra su mumis iki pasaulio pabaigos /Mt.28, 18-20/. Ši Didžiosios Savaitės ir Velykų ryto drama kartojasi žmonijos gyvenime iki pat mūsų dienų. Kartais net atrodo, kad blogis, melas ir mirtis laimi. Bet dviejų tūkstančių metų krikščionybės istorija liudija, kad tai yra normalus ideologinės kovos procesas, turįs atovaizdį net gamtoje. Kaip po kiekvienos gyvybės apmarinusios šaltos žiemos ateina nauja gyvybė nešantis pavasarį, taip ir po kiekvieno tariamo krikščionybės sunaikinimo ji atbunda su nauju gyvastingumu. 1941 sausio 12 Sovietų valdžia uždarė paskutinę kunigų seminariją Lietuvoje. N.S.Pozdniakovas atvykusiam su skundu vyskupui V.Brizgiui patarė pradėti galvoti apie naujos profesijos išsigijimą, nes greit neturėsias ko veikti: "Kas buvo pasiekta Rusijoje per 20 metų, Lietuvoje bus atlikta

dvejų-trejų metų laikotarpį" /Liet.Archyvas, 61 p./.

Po 45 metų okupacijos, minint mūsų tautos krikšto sukaktį, Lietuvos vyskupai reiškė džiaugsmą, kad "daugėja subrendusių ir jaunų žmonių, aiškiai ir gražiai išpažįstančių savo tikėjimą." /Jub.laiškas/. O Konstantinas Kharchov, Sovietų religinių reikalų komiteto pirmininkas, pripažino, kad po 70 metų ateistų pastangų tarp 10-20 nuošimčių visų Sovietų Sąjungos piliečių yra tikų žmonės ir kad pagal oficialią statistiką 1986 buvo pakrikštyta 774.747 ir su bažnytinėmis apeigomis palaidota 1.179.051 /Nauka i religia No.11, 1987/.

Uzbekijos komunistų partijos dienraštis "Pravda Vostoka", faktais konstatavęs religinį atgimimą, ypač jaunimo tarpe, susirūpinęs klausia: "Šiandien jaunavedžiai iš santuokos biuro eina tiesiai į bažnyčią. Rytoj krikštys savo vaikus, o kas atsitiks poryt?" /Draugas 1986.V.24/.

Atsakymą į "Pravda Vostoka" pateikia ortodoksų kunigas disidentas Dimitrijus Dudko: "Religiją galima nustumti į gyvenimo užkampį, bet tam tikru momentu žmogus vėl grįžta prie Dievo, gyvybės šaltinio..."

"Jauni žmonės, kurie visuomet yra jautrūs bet kokiam aktualiam gyvenimo procesui, pradėjo domėtis religija, kuri respektuoja gyvenimą, ir to niekas nepajėgs sustabdyti. Kada ateina pavasaris, nesvarbu, kaip giliai yra išalus žemė, pavasaris neišvengiamai ateis. Religinis pavasaris čia /Sovietų Sąjungoje/ jau prasidėjo"/"Our Hope"/.

Kristaus asmeniniame gyvenime Didįjį Penktadienį nuo Velykų ryto skyrė trys dienos. Koks metų skaičius skirtas mūsų tautos Didžiajai Savaitei nežino tik vienas Dievas. Tačiau religinis atgimimas, besireiškiantis okupuotoje Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje, mums teikia gražių vilčių.

Linkėdamas visiems džiugių ir viltingų Kristaus prisikėlimo švenčių, prašau neužmiršti Lietuvos tikinčiųjų prašymo malda ir atgaila pagreitinti Lietuvos prisikėlimą.

Nuoširdžiai Jūsų

Vysk.Paulius A.Baltakis, OFM

----- xXx -----

VOKIETIJOS LB TARYBOS NARIJŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiomet įvyko kiek anksčiau negu kitais metais - vasario 6. Kartu su kvietimais ir siūloma darbotvarka išsiuntinėta ir 1987 pajamų-išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaita, 1987 gruodžio 31 balansas, 1988 ir 1989 sąmatos bei praėjusio suvažiavimo protokolas. Visi nariai atvyko su jais jau susipažinę.

Posėdžiai vyko Gimmazijos berniukų bendrabučio salėje. Suvažiavimą atidaręs ir jam pirmininkavęs Prezidiumo pirmininkas tėv. Alfonsas B e r n a t o n i s konstatavo, kad iš Tarybos 15 narių susirinko 14. Priminė per praėjusius metus mirusius Vokietijos LB narius ir kitus tautiečius, perskaitydamas dešimties mirusiųjų sąrašą. Jie pagerbti susikaupimo minute.

Pasiūlyta 16 punktų darbotvarkė priimta be pakeitimų. Balsams skaičiuoti pakviesti Algis ir Jonas V i t k a i . Praėjusio suvažiavimo protokolas patvirtintas neskaitytas.

Ataskaitinių pranešimų eilę pradėjo Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl.inž.Juozas S a b a s . Valdybos 1987 rengtame centriniame Vasario 16 minėjime Hüttenfeldė dalyvavo apie 600 žmonių. Programa tradicinė. Panaši bus ir šių metų minėjime. Prašė pateikti siūlymų, kaip būtų galima ją paįvairinti.

Jam teko dalyvauti PLB ir įvairių kraštų LB vadovų pasitarime Romoje 1987 birželio pabaigoje. Ten PLB valdybos vicepirmininkas dr.T.Remeikis pranešė, jog stiprinant politinę LB veiklą, norima steigti politinio lavinimo kursus, jauniems jų lankytojams skiriant stipendijas. Labai pageidautini tokie kursai būtų prie Vasario 16 gimnazijos. Pasisakė už Europos lietuvių dienų ruošimą.

Pranešėjas dalyvavo ir Europos LB bei liet.jaunimo vadovų pasitarime Londone XXXIV lietuviškųjų studijų savaitės metu 1987 liepos 26 - rugsėjo 2. Ten taip pat pasisakyta už Europos lietuvių dienų ruošimą Vokietijoje 1989, pakviečiant į jas ir Punsko lietuvius. Didž.Britanijos lietuvių sąjunga pažadėjo kartu su Anglijoje veikiančios European

Liaison Group kitais nariais pasiūlyti Gorbačiovui, kad Sovietai paskelbtų 1939 rugpjūčio 23 Stalino-Hitlerio paktą negaliojančiu ir pasmerktų Stalino vykdytus trėmimus.

Pr.metų gale ir š.m.praadžioje lankydamasis JAV-bėse, įvairiais atvejais informavo apie Romuvos pilies atstatymą ir prašė aukų. Vaikų vasaros stovykla ir 1987 neįvyko dėl dalyvių stokos.

Praėjusią vasarą Mūnstery (Westf.) vykusioje išpūdingoje latvių dainų šventėje Vokietijos LB valdybai atstovavo išdininkas A.Šiugždinis, jun.

Pranešėjas pr.rudenį lankėsi Hamburge ir ten tarėsi su vietos lietuvių darbuotojais. Išsivežė išpūdį, kad išrinkus naują LB apylinkės valdybą, veikla pagyvėjo.

Vokietijos LB darbuotojų suvažiavime Hüttenfelde išryškėjo mūsų Bendruomenės senėjimas. Nors vieton mirusių narių įstoja nauji, bet kai kurios apylinkės jokios veiklos nerodo, netgi solidarumo įnašų nesusimoka.

Atkreiptas dėmesys į svetimų kalbų brovimąsi į lietuvių renginius. Tuo reikalu priimtas pageidavimas ir pasiūstas Pasaulio LB valdybai (žr. INFORMACIJŲ Nr.7/8-1988, psl.6). Europos lietuvių dienų ruošos darbai jau pradėti.

Vokietijos LB valdybos išdininkas Antanas Š i u g ž d i n i s , jun., atkreipė dėmesį į visų Tarybos narių prieš suvažiavimą gautus finansinius dokumentus ir siūlėsi juos paaiškinti, jei kas turėtų kokių klausimų.

Kontrolierius Jonas V i t k u s perskaitė Kontrolės komisijos š.m. sausio 27 vykdytos kontrolės protokolą, kuriuo Tarybai siūloma tvirtinti Vokietijos LB valdybos 1987.XII.31 balansą bei pajamų-išlaidų apyskaitą už 1987 ir atleisti Valdybą nuo atsakomybės.

Garbės teismo pirmininkas dipl.teis.Justinas L u k o š i u s pranešė, kad praėjusiais metais Teismas jokių skundų negavo ir bylų nesprenė.

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Š m i t a s apibūdino šios mokyklos finansinę būklę ir jos darbą. Dabar joje mokosi 75 mokiniai: 42 iš Vokietijos ir 33 iš užsienio. Moko 27 mokytojai bei auklėtojai, kurių 16 lietuviai. 2/3 pamokų dėstoma lietuvių kalba. Pilnu etatu dirba 11 lietuvių mokytojų ir 1 vokiečių. Šiemet yra tik du abiturientai, bet ateinančiais mokslo metais bus 10, tarp jų 3 iš užsienio. Iki šiol Gimnaziją yra baigusi tik viena užsienietė.

Gimnazijoje veikia dvi tautinių šokių grupės - vyresniųjų bei jaunesniųjų, taip pat du - vyresniųjų ir jaunesniųjų - orkestrai, choras, etnografinių dainų būrelis, skautai (40), ateitininkai (15), Evangelikų jaunimo ratelis, disidentų būrelis, kaupias bei skleidžias informaciją apie liet.disidentus, vaidybos būrelis, tinklinio ir krepšinio komandos. Mokiniai mokomi groti muzikos instrumentais. Kas penktadienį vakare mokiniai susirenka į jaunimo pamaldas, ruošia radijo valandėles. Dabar įvairių užsiėmimų tiek daug, kad mokinių jau nebereikia raginti juose dalyvauti, bet greičiau stabdyti. Mokiniai atlieka menines programas didžiuosiuose lietuvių renginiuose Hüttenfelde. Su šokiais, dainomis ir muzika jie yra pasirodę Vienoje, Romoje, Paryžiuje ir daugely Vokietijos miestų.

Gimnazijos išlaikymas 1987 kainavo 1.259.000,--DM, bendrabučių - 563.000,--DM, iš viso 1.822.000,--DM. Iš tėvų, personalo bei aukų gauta 368.000,--DM arba 20%. 80% davė vokiečių valdžia bei institucijos.

Naujas berniukų bendrabutis, kainavęs 3,5 milijonų DM, išventintas 1987 birželio 20 ir atiduotas naudojimui. Pr.vasarą talkininkai išdažė mergaičių bendrabutį, valgyklos salę bei virtuvę ir kitas patalpas. Ateinančiais metais bus modernizuotas mergaičių bendrabutis, o 1990 - atremontuoti Gimnazijos rūmai.

Atsiskaitymui su vokiečių įstaigomis palengvinti įkurtas Vasario 16 gimnazijai remti fondas. 1987 apyvartą pranešė Fondo išdininkas Antanas Š i u g ž d i n i s , jun. Gauta aukų Gimnazijai 34.406,59 DM, berniukų bendrabučio statybai - 109.999,62 DM, koplyčiai pilyje įrengti 800,--DM, iš palikimų 2.657,--DM, palūkanų 3.085,06 DM; atkelta iš 1986 - 104.574,24 DM, iš viso 252.522,51 DM.

Išleista bendrabučio statybai 191.250,--DM, raštinei 400,--DM, pervesta Gimnazijai 6.000,--DM, iš viso išlaidų 197.650,--DM.

Nuo Fondo įsisteigimo iki 1988.I.1 gauta aukų bendrabučio statybai 222.976,97 DM, Gimnazijai 152.873,48 DM, koplyčiai pilyje įrengti 4.800,--DM, iš palikimų 53.466,99 DM, palūkanų 5.387,35 DM, iš viso 439.504,79 DM.

Apie VI pasaulio liet.jaunimo kongresą Australijoje 1987/88 painformavo jos atstovas mat. doktorantas Kęstutis I v i n s k i s . Iš Vokietijos dalyvavo 20 jaunuolių, tarp jų 6 atstovai. Iš viso Kongrese dalyvavo 311 jaunuolių iš 11 kraštų. Į studijų dienas susirinko 103 atstovai (tarp jų 24 buvę Vasario 16 gimnazijos mokiniai) ir 10 stebėtojų. Programa buvo perkrauta ir negalėjo būti baigta dėl laiko stokos.

Gerai pavyko priešsovietinė demonstracija, kuriai suruošti iniciatyvos ėmėsi R.Čuplinskas. Apie ją rašė australų laikraščiai, pranešė radijas ir rodė televizija. Nemenką indėlį į studijų dienas ėnešė Vokietijos liet.jaunimo atstovai: K.Ivinskis dalyvavo prezidiume, T.Bartusevičius - nutarimų komisijoje ir kt. Nusisėkas buvo simpoziumas apie Vasario 16 gimnaziją. Jame pirmu smūku grojo esantieji (Čuplinskas, Žulys) ir buvę (Koksaitė, Gaidimaukaitė) mokiniai. Išrinkta nauja Pasaulio LJS valdyba su būstine Toronte. Iš ją sudarančių keturių moterų dvi - M.Balaišytė ir M.Šaltmiraitė - yra buvusios Vasario 6 gimnazijos mokinės.

Studijų dienose jieskota konkrečių veiklos projektų atskiriems kraštams. Didž.Britanijos, Prancūzijos ir Vokietijos LJ sąjungoms (kiti Europos kraštai liet.jaunimo sąjungų neturi) išdirbtas bendras veiklos projektas: a) 1988.IV.29 - V.2 Lietuvių sodyboje Anglijoje suruošiama Europos liet.jaunimo stovykla (ji ruošiama kasmet), b) sudaromas Europos liet.jaunimo adresynas, c) Juodojo kaspino dieną (rugpj.22) 1988 Vokietijoje suruošiama demonstracija prie Sovietų ambasados Bonnoje, o Didž.Britanijos LJS prisidės prie bendrų pabaltiečių demonstracijų, d) išspausdinama ir platinama kortelė apie Lietuvą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, e) kiekvienas atstovas įsipareigoja surasti EUROPOS LIETUVIUI bent po 5 naujus prenumeratorių.

Dėl JAV-bių LJ sąjungoje pasireiškusių dezorganizacijos iškilo pavojus, kad Pasaulio LJS kaip savarankiška organizacija gali būti uždaryta. Toks nutarimas galės būti bandomas praveisti š.m. birželio pabaigoje Toronte įvyksiančiame VII PLB seime. Atstovai siūlo, kad PLJS būtų palikta tokia, kokia dabar yra. Jie yra paruošę ir argumentaciją savo siūlymui pagrįsti.

Savo kelionės išlaidoms į Australiją padengti Vokietijos liet.jaunimo atstovai yra gavę iš JAV-bių LB po 600 dolerių. Vokietijos lietuviai taip dosniai yra jų keliones parėmę. Už tai visi atstovai dėkingi ir jaučia pareigą atsilyginti savo veikla. Š.m. kovo mėn. Hüttenfelde įvyks Vokietijos LJS suvažiavimas, kuris išrinks naują Valdybą. Balandžio gale ruošiama ekskursija į Angliją - į Europos liet.jaunimo stovyklą.

Apie Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veiklą painformavo jos pirmininkas stud.Romanas D i r g ė l a s . Valdyba turi sudariusi Vokietijos lietuviškojo jaunimo adresyną su 100 adresų. Deja, didesnio skaičiaus jaunuolių nepasisėka įtraukti į Jaunimo sąjungą ir jos veiklą. Kasoje yra per 1.700,--DM. Didesniems projektams vykdyti galima gauti lėšų iš Vokietijos LB valdybos valdomų IV PLJ kongreso likučių. Stengiamasi vokiečių visuomenę painformuoti apie Lietuvą įvairiomis progomis platinamais informaciniais lapeliais. VLJS valdyba ir veiklesnieji nariai dalyvauja bendruose Vokietijos LB renginiuose. Ypač judrus buvo sekretorius Rimantas Gumuliauskas, dalyvaudamas antisovietinėse demonstracijose Vienoje, Lietuvos krikščionybės minėjime Romoje, kur lietuvių jaunimo vardu įteikta popiežiui liet.juosta ir gauta jo padėka raštu. 1986 lapkrity Vokietijos LJS suvažiavimas išrinko atstovus į VI PLJ kongresą, kurie vėliau uoliai jam ruošėsi. Numatyta pritraukti daugiau jaunimo į VLJ sąjungą ir sustiprinti jos veiklą.

Po pranešimų Tarybos nariai gyvai juos diskutavo. Direktorius A.Šmitas atsakinėjo į klausimus ir aiškino apie Vasario 16 gimnaziją, A.Šiugždinis, jun., - apie Vokietijos LB finansus. Didelio susirūpinimo parodyta Vokietijos ir Pasaulio LJS likimu. Pasigėsta Vokietijos lietuvių studentų sąjungos, nors čia studijuoja apie pusšimtis lietuvių. Priimtas nutarimas, įpareigojantis Vokietijos LB atstovus VII PLB seime Toronte pasipriešinti Pasaulio LJ sąjungos kaip savarankiškos organizacijos likvidavimui, jei toks sumanymas ten iškiltų.

Pilies atstatymo komisijos pirmininkas dipl.inž.Juozas S a b a s išdalijo pilies atstatymo sąmatą ir paaiškino, kurios vokiečių įstaigos ir kokiomis sąlygomis sutinka teikti paramą. Visos paskolos beprocentinės. Iki š.m. kovo pabaigos bus atlikta darbų už apie 3.700.000,--DM, t.y. išleisti visi iš draudimo gaunami pinigai. Dar reikės apie tiek pat lėšų galutinam pilies remonto užbaigimui. Beprocentinę paramą-paskolą sutinka duoti: Federalinė vokiečių vyriausybė 1.613.856,--DM, Hesso krašto vyriausybė 600.000,--DM ir dar 100.000,--DM iš gyvenamų namų statybos fondo, Baden-Württembergo vyriausybė 500.000,--DM, Vokietijos katal.vyskupų konferencija 300.000,--DM ir Lampertheimo miestas 20.000,--DM vienam socialiniam butui įrengti. Visos paramos-paskolos bus duotos, jei Vokietijos LB ėneš trūkstamus 500.000,--DM. Iš vokiečių gaunamomis sumomis turės būti apskunkintas LB turtas, įrašant jas į hipotekos (Grundbuch) knygą. Suvažiavimas vienbalsiai (14 balsų) nutarė įgalioti Valdybą šiomis sumomis apskunkinti Vokietijos LB turtą pilies remontui.

Taip pat vienbalsiai patvirtintas 1987 sąmatos įvykdymas 81.008,30 DM sumos, 1987 gruodžio 31 balansas 1.120.656,47 DM bei 1988 sąmata 99.270,--DM sumos, atleidžiant Valdybą nuo atsakomybės.

Popiet suvažiavimui pirmininkavo Prezidiumo vicepirmininkas dr.Vilius L é n e r t a s. Valdybos pirmininkas dipl.inž.Juozas S a b a s nusmaigstė LB ateities veiklos gaires. Bus tęsiamas pilies atstatymas iki užbaigimo. Šiais metais ruošiama lietuvių vaikų vasaros stovykla Romuvoje ir LB darbuotojų suvažiavimas rudenį. Vykdomi ruošos darbai Europos lietuvių dienoms 1989 Vokietijoje. Ir 1989 bus ruošiamas centrinis Vasario 16 minėjimas Hüttenfelde.

Draugijų registrai prie Lampertheimo apylinkės teismo pr.m.gegužės mėn.pasiųstas VLB papildytas statusas tvirtinti, bet iki šiol dar negražintas.

Nutarta suintensyvinti lėšų telkimą pilies atstatymui, šį reikalą plačiau nušviečiant lietuvių spaudoje. Tarybos nariai pasirinko laikraščius, kuriems pažadėjo š.m.balandžio-birželio mėn. parašyti straipsnius.

Į Vokietijos LB v a l d y b a į š r i n k t i visi dabar esantieji jos nariai. Jie taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas dipl.inž.Juozas Sabas, vicepirmininkas vyr.mokyt.Vincas Bartusevičius, sekretorė mokyt.Elena Tesnau, išdininkas - banko skyr.vedėjas Antanas Šiugždinis, jun., ir narys statybos reikalams direktorius Andrius Šmitas.

K o n t r o l i e r i a i s išrinkti irgi tie patys: Ričardas Tendzegolskis, Antanas Veršelis ir Jonas Vitkus.

Nepakeistas ir G a r b e s t e i s m a s: pirmininku paliktas dipl.teis.Justinas Lukošius ir nariais - vyr.mokyt.Vingaudas J.Damijonaitis, dr.Saulius Girnius ir dr. Vilius Lénertas.

Į PLB VII seimą Toronte Vokietijos LB atstovais išrinkti Tarybos nariai: Andrius Šmičias, tėv.ALFONŠAS Bernatonis, dr.Vilius Lénertas, Kęstutis Ivinskis, Jonas K.Valiūnas, Justinas Lukošius ir dr.Saulius Girnius. Vokietijos LB valdybai atstovaus jos sekretorė Elena Tesnau. Jei kuris išrinktų atstovų į Seimą negalėtų skristi, į jų vietą numatyti trys kandidatai. Visi atstovai vyksta savo lėšomis. Jie Seime turėtų iškelti Romuvos pilies atstatymo svarbą viso laisvojo pasaulio lietuviams, kviesti į Europos lietuvių dienas 1989.

Uždarydamas suvažiavimą, Vokietijos LB tarybos prezidiumo pirmininkas tėv.Alfonsas Bernatonis padėkojo Valdybos ir Tarybos nariams už darbą Vokietijos LB labui. Kvietė vėl kibti į jį, ypač sėkmingai pravesti telkimą lėšų Romuvos pilies atstatymui. Gražiai skambėjo darniai giedamas Lietuvos himnas.

----- xXx -----

K a l é d ū e g l u t é s v a i k a m s

LEBENSTEDTE (Salzgitter 1) ją 1987 gruodžio 27 suruošė LB apylinkės valdyba. Susirinko 25 vaikučiai ir keletas senelių, kuriems Kalėdų senelis nepagailėjo dovanų. Prie kavutės ir pyragų giedotos giesmės, dainuota ir šokta iki 23 val.

MUENCHENE eglutę suruošė Alinos Grinienės vadovaujama lituanistinės mokyklėlė 1988 sausio 2. Kalėdų senelis (R.Hermanas) pradžiugino vaikučius BALFo dovanėlėmis, o jie suvaidino D.Lipčiūtės pasaką "Kūčių naktį", deklamavo eilėraščius, giedojo kalėdines giesmes, pašoko snaigių šokį. Netrūko ir vaišių.

HANNOVERY eglutę surengė vietos LB apylinkė. Šv.mišias Šv.Kristoforo bažnyčioje aukojo tėv.dr.Konstantinas Gulbinas. Renginys su vaišėmis vyko bažnyčios salėje. Jį pradėjo LB apylinkės pirmininkė Janina Wachau sveikinimo žodžiu. Tėv.Konstantinas kalbėjo apie mūsų ateitį - vaikučius. Dr.P.Coenen ir J.Jakobas grojo kalėdines giesmes. Giedojo operos solistė Marika von Nemeth-Coenen. Kalėdų senelis apdovanojo vaikučius, kurie turėjo deklamuoti ar dainuoti. Linksminosi bei šoko ir suaugusieji.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 M I N Ė J I M A I

H ü t t e n f e l d

Centrinį Lietuvos nepriklausomybės 70-čio minėjimą Vokietijos LB valdyba su Vasario 16 gimnazijos talka suruošė 1988 vasario 20 Hüttenfelde. Iš ryto iškilmingai iškeltos mūsų trispalvės prieš Gimnazijos rūmus ir ant aukšto Romuvos pilies bokšto plačiai apylinkei skelbė, kad lietuviai švenčia, o vykstantiems į minėjimą rodė kelią į lietuvių sodybą.

Tuoju popiet prisirinko pilnas berniukų bendrabučio televizijos kambarys išklaudyti Vokietijos lietuvių jaunimo atstovų VI pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Australijoje 1987/88 dipl.matem.Kęstučio I v i n s k i o ir mokyt.Raimondos Š r e i f e l - d a i t é s pranešimų apie Kongresą. Pranešimus jie paryškino Kongreso ir Australijos vaizdų skaidrėmis.

Tada visi katalikai skubėjo į vietos katal.bažnytelę, o evangelikai į evangelikų - pasimelsti už Lietuvą ir jos laisvę. Katalikams perpildytoje šventyklėlėje iškilmingas šv.mišias aukojo Vokietijos lietuvių katal.sielovados direktorius kun.Antanas B u n g a , tėv.Alfonsas B e r n a t o n i s , kun. Bronius L i u b i n a s ir kun.Kazimieras S e n k u s . Su moksleivių palyda įneštos ir prie altoriaus sustojo Lietuvos, ateitininkų ir skautų vėliavos. Giedojo Gimnazijos choras, vargonuojant muzikos mokyt.Arvydui Paltinui.

Lekciją apie tai, kaip Viešpats per pranašą Izają guodė tremtį kenčiančius žydus, perskaitė kun.Jonas D é d i n a s . Maironio eilėraščių posmais išmargintą pamokslą pasakė kun.A.Bunga, nušviesdamas sunkų mūsų tėvynės kelią į nepriklausomybę, jos atneštą palaimą ir lygindamas ją su dabartine padėtimi. Džiaugėsi lietuviška šviesa, sklindančia iš Hüttenfeldo ir kvietė stengtis ją išlaikyti, remiant Vasario 16 gimnaziją ir aukojant Romuvos pilies atstatymui. Dėkojo mokiniams ir mokytojams už lietuviškos vėliavos kėlimą ne tik vėliavų stiebuose, bet ir jaunimo širdyse. Pasiūlė pamaldas baigti Lietuvoje įsigyvenusiu papročiu - Maironio/Naujalios giesme Lietuva brangi.

Buvo pilnutėlė ir evangelikų bažnytelė, kur pamaldas su Šv.Vakariene laikė Gimnazijos kapelionas kun.Fr. S k é r y s . Pamoksle aiškino šv.Mato evangelijos skirsnelį - Kas išters iki galo, tas bus išgelbėtas, surišdamas jį su mūsų tautos ir mūsų likimu.

Kita programa vyko pilnutėlaitėje Hüttenfeldo savivaldybės salėje - Bürgerhaus'e. Pradėta mokinių choro ir visos salės sugiedotais Lietuvos ir Vokietijos himnais. Atidarymo bei sveikinimo žodį lietuviškai tarė Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl.inž. Juozas S a b a s . Jį vokiškai pakartojo, išvardydamas aukštuosius svečius ir apibūdinamas lietuvių išėivijos nusistatymą naujųjų politinių įvykių atžvilgiu Lietuvoje ir pasaulyje, lietuvių kultūros instituto vedėjas Vincas B a r t u s e v i č i u s . Pabrėžė, kad mes solidarizuojamės su gyvenančiais tėvynėje tautiečiais, keliančiais balsą prieš Lietuvos okupaciją.

Sveikino Europos parlamento narė olandė Elise B o o t iš Olandijos. Ji pasirodė pažįstanti Lietuvos istoriją. Sakė, kad padaryta didelė neteisybė, okupuojant Lietuvą, ir ta okupacija yra diglys laisvų Europos tautų širdyje. Europos parlamentas reikalauja laisvo apsisprendimo teisės Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms.

Krikščionių demokratų (CDU) partijos vadas Hesseno parlamente dr.Christph G r e i f f gyre Gimnaziją, kuri esant lietuvių laisvės žiburys, pažadėdamas jai savo paramą. Rytų Europos tautoms reikalavo laisvės, kuria taip godžiai naudojasi Vakarų pasaulio tautos. Hesseno socialinių reikalų ministerijos aukštas pareigūnas Ministerialrat Dr. L i e b - s c h e r perdavė ministerio Trageser sveikinimus ir pagyrė lietuvius už tai, kad jie, ir būdami toli nuo tėvynės, stengiasi išlaikyti jos kalbą ir kultūrą. Hesseno vyriausybė padėjo pastatyti Gimnazijai modernų berniukų bendrabutį, padės atnaujinti pilį ir toliau rems lietuvius.

Apskrities viršininkas Landrat Dr.Dietrich K a s s m a n sakė didžiujęsis, kad jo apskrityje yra vienintelė lietuvių gimnazija laisvajame pasaulyje. Linkėjo surasti čia ant- rą tėvišką laisvę, neužmirštant ir savo senosios tėvynės. Įteikė 100 DM auką.

PAN-Europos Unijos vicepirmininkas P o s s e l t pastebėjo, kad Lietuva turėtų būti žinomesnė Vak.Europoje, negu kad ji šiandien yra. Sveikino įsteigimą Pabaltiečių santalkos biuro Šrasburge.

Hüttenfeldo seniūnas Walter S c h m i t t perdavė Lampertheimo burmistro Dieter sveikini- mą, pažymėdamas, kad Romuvos pilis yra Hüttenfeldo simbolis.

Pagrindinę kalbą pasakė buv.Baden-Württemberggo krašto švietimo ministeris ir Europos parlamento narys pabaltietis Prof.Dr. Wilhelm H a h n . Lietuvos nepriklausomybės 70-metis nepraėjo nepastebėtas. Jam su didele fantazija ir išradingumu pasiruošė lietuviai Lietuvoje. Sovietai turėjo daug vargo, stengdamiesi sutrukdyti minėjimus.

Nupasakojo garbingą Lietuvos praeitį ir vėlyvesnius jos vargus. Vokiečiai labai gertia lietuvius už jų stiprią tėvynės meilę ir už kantrumą, su kuriuo perneša didžiausias tautos nelaimės.

Trečiojo pasaulio tautos atgauna laisvę ir kuria savo valstybes. Vakarai tą sąjūdį remia. Jį remia ir Sovietų Sąjunga. Bet ji neduoda laisvės savo pavergtoms tautoms. O Vakarai

nenori klausyti, kai už jų durų žvanga nelaisvės pančiai. Laisvės sąjūdis Pabaltijy smarkiai plinta. Prasidėjęs praėjusiais metais Baisiojo Birželio minėjimu Rygoje, apėmė Lietuvą ir Estiją. Vak.Vokietijos kancleris Kohl ir JAV-bių prezidentas Reagan sutaria reikalaujami, kad tautų apsisprendimas būtų įvykdytas tiek Vakaruose, tiek ir Rytuose. Ragino Vakarų valstybių vyrus suaktyvinti savo laisvės politiką. Užtikrino, kad Lietuvos laukia graži ateitis.

Pabaltiečių santalkos biuro Štrasburge vedėjas Algis Kl im a i t i s iš kasėtės perdavė Mindaugo Šibonio pranešimą telefonu iš Kauno apie Vasario 16 pamaldas Kauno katedroje ir kaip po jų keli šimtai milicininkų stumdė bei mušė žmones ir susigriebe apie pusšimtį nusivežė į savo būstinę, tarp jų ir pranešėjo žmoną dainininę Oną Virginiją Šibonienę. Perduoti ir jos parodymai, kaip nežmoniškai milicininkai elgėsi su suimtaisiais, juos mušdami bei versdami valyti milicininkų patalpas ir pan. Rytojaus dieną suimtieji buvo nuteisti nuo 10 iki 15 parų arešto.

Meninę programą pranešinėjo abiturientai Daiva Bartkevičiūtė-Meyer ir Klaus Žulys lietuviškai ir vokiškai, protarpiais įterpdami ir patriotiškų eilėraščių. Muzikos mokytojo Arvydo P a l t i n o išlavinti mokinių bei vaikų chorai ir vokalinis ansamblis padainavo aštuonetą Gudavičiaus, Šimkaus ir kitų liaudies dainų, orkestras pagrojo maršą, pavasario valsą, liaudies dainą apie berželį ir uvertiūrą iš Verdi operos TRAVIATA. Živilės G r o d b e r g i e n ė s gerai išmokyta tautinių šokių grupė pašoko penketą mūsų liaudies šokių. Prof.Hahn apjuostas plačia tautine juosta, Grodbergienė ir Paltinas apdovanoti gėlėmis.

Pertvarkius salę, perstačius kėdes bei įnešus stalus ir dar palikus vietos šokiams, prasidėjo užkandžiavimas ir bendras pasilinksminimas, grojant smagiai Pauliaus Petrikaičio šokių kapelai, užtrukęs iki 3 val. nakties. Smagiai dirbo trys barai ir loterija. Valgius pagamino ir loteriją suruošė Romuvos liet.moterų klubas, vadovaujamas Eug.Lucienės. Malšindamos svečių alkį, vikriai sukosi darbščiosios klubo bei jo valdybos narės - Jūratė Lemkienė, Vida Sabienė, Janina Kaciucevičienė, Irena Zimmermannienė ir kt. Prie loterijos suruošimo ir pravedimo daugiausia prisidėjo Valė Endrigkaitienė, Kristina Šreikienė, Kubutaitienė ir kit. Visas loterijos pelnas per 1.600,--DM paskirtas pilies atstatymui.

Kavos ir pyragų barą suorganizavo Vokietijos liet.jaunimo sąjungos valdyba, vadovaujama pirmininko Romano Dirgėlo. Svečius aptarnavo Joachimas Freteris, Tomas Bartusevičius, Klaus Žulys, Kęstutis Ivinskis, Raimonda Šreifeldaitė ir kiti. Pyragus greitosiomis iškepė ir sunėšė apylinkės lietuvės.

Gėrimų barą įrengė ir jam vadovavo Antanas Šiugždinis, jun. Gėrimus pilstyti jam padėjo Juozas Sabas, Vincas Bartusevičius, Arminas Lipšys ir kt. Pastarasis pasirūpino ir scenos sutvarkymu bei papuošimu.

Prie įėjimo į salę buvo renkamos aukos minėjimo išlaidoms padengti, įteikiant programą ir prisegant plastikinį liet.spalvų ženkliuką su laisvės statula ir užrašu: 1918-1988 Vasario 16. Aukų rinkimą pravedė ir talonėlius užkandžiams bei gėrimams pardavinėjo Elena Tesnau, talkinama Onutės Šiugždinienės, Živilės Grodbergienės, Emilijos Meikienės.

Tik su daugelio darbščių talkininkų pagalba Vokietijos LB valdybai pavyko sklandžiai praveisti minėjimą, sutraukusį per 600 žmonių, tarp jų nemaža aukštų vokiečių pareigūnų, visuomenės bei spaudos atstovų. Visi noriai pasirašinėjo Vokietijos LJS paruoštą peticiją LTSR vyr.prokurorui Navikovui ir Aukšč.tarybos pirmininkui J.Misiūnui Vilniuje, reikalaujančią paleisti jaunuolį Petrą Gražulį, š.m.vasario 2 Marijampolėje nuteistą 10 mėnesių kalėti už atsisakymą kartoti karinį apmokymą ir atšaukimą priesaikos.

Apie minėjimą reportažus su nuotraukomis išspausdino keletas vokiečių dienraščių, pabrėždami lietuvių laisvės siekimą. Straipsnių antraštės skelbė: Apsisprendimo teisės reikalavimas dominavo lietuvių minėjimo šventę (Mannheimer Morgen), Iš naujo kelti Pabaltijo klausimą (Lampertheimer Zeitung), Didžiulė protestų banga Lietuvoje (Odenwalder Zeitung) ir pan., nors nepražiūrėjo ir mokinių pasirodymų, išspausdindami choro ir šokėjų nuotraukas.

H a m b u r g

Vokietijos liet.katal.sielovados direktorius Antanas B u n g a vasario 13 Šv.Teresės bažnyčioje atnašavo šv.mišias už tėvynę ir pasakė nepriklausomybės šventei skirtą pamokslą. Gausiai susirinkę tautiečiai meldėsi už Lietuvą.

Pasisekus išnuomoti miesto salę, kas ir šiaurės Vokietijoje nėra lengva per Užgavėnes, Hamburgo lietuviai uoliai ruošėsi tinkamai atšvęsti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-ąsias metines. Pavykus prikalbinti Vasario 16 gimnazijos direktorių A.Šmitą pagrindinei kalbai, meninei programai atlikti sutelktos stiprios vietinės pajėgos.

Sekmadienį, vasario 14, popiet iškilmingą minėjimą atidarė VLB Hamburgo apylinkės pirmininkė Teresė L i p š i e n ė . Prie nuotaikos iškilmingumo prisidėjo ir vyčiu, lietuvių bei vokiečių vėliavomis ir gėlėmis išpuošta scena. Perskaityti iš Hamburgo estų bendruomenės, lenkų parapijos bei pavienių asmenų gauti sveikinimai.

Ukrainiečių kun.prel.J.Casanova-Martorell, kalbėdamas apie Lietuvos nepriklausomybės šventę, priminė ir ukrainiečių tūkstantmetinę krikšto sukaktį. Sveikino ir ukrainiečių pirmininkas S.Lewczuk, linkėdamas ištvėrmės Hamburgo lietuviams.

Vokietijos latvių centro komiteto pirmininkas Arturs Cipulis, paminėjęs Lietuvos praeitį, pateikė daug žinių apie šių dienų neramumus Pabaltijy.

Smuikininkas Michael K o l l a r s (prof.dr.R.Lampsatytės vyras) ir Iris S i e g - f r i e d meistriškai pagrojo Fiorello, Eduardo Balsio ir J.Hayden kūrinius. Giliai susikaupus išklaudyta Elenos Baliulienės skaityta malda už tėvynę.

Pagrindinis kalbėtojas direktorius Andrius Š m i t a s savo paskaitoje pateikė daug žinių iš Lietuvos istorijos, nušvietė nepriklausomybės laikotarpį ir dabartinius įvykius Lietuvoje. Papasakojo ir apie Vasario 16 gimnaziją, jos mokinius bei mokytojus. Ji yra mūsų išeivijos gyvastingumo apraiška ir pasididžiavimas.

Antroje programos dalyje vyravo jaunimas. Rita P a r e i g y t ė paskambino K.Čiurlionio preliudijas, o jaunutė dainininkė Indrė V e g n e r y t ė , palydima fortepijonu padainavusi vieną itališką ir vieną lietuvišką dainą, sužavėjo klausytojus skambiu sopranu. Įdomų pranešimą apie VI pasaulio liet.jaunimo kongresą Australijoje pateikė jo dalyvė Melanie M i k a l a u s k a i t ė . R.Baliuliui ir Oliver Lipmanui grojant, Hamburgo liet.tautinių šokių grupė, vadovaujama E. B a l i u l i e n ė s , pašoko ru-gučius, kubilą ir oželį. Pr.Vaičiaičio eilėraštį "Yra šalis" su įsijautimu padeklamavo Rita Pareigyte lietuviškai, o mūsų kalbos nesuprantantiems svečiams A.Franckaičio vokišką vertimą paskaitė Dainius Baliulis.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Sutvarkius salėje stalus, visi spietėsi prie bufeto, kur užkandžiaudami ir girksnodami šnekučiavosi. M o z ū r a i t i e n e i ir kitiems akordeonistams užgrojus, prasidėjo bendri šokiai. Čia pat pravesta rinkliava Vasario 16 gimnazijos naudai davė gražius rezultatus - 450 DM. Pinigai įteikti direktoriui Šmitui.

VLB Hamburgo apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie nusisekusios šventės surengimo.

M ū n c h e n

Tą pačią dieną kaip Hamburge Vasario 16 atšvesta ir Bavarijos sostinėje - vasario 13 užsieniečių Susitikimo namuose. Minėjimo saliuokės visos sienos buvo nukabinėtos lietuviškais audiniais.

Šventė pradėta Maironio-Naujialio giesme Lietuva brangi ir VLB Mūncheno apylinkės pirminko inž.R. H e r m a n o pasveikinimu. Sveikino ir Susitikimo namų reikalų vedėjas dr. Hārtl, namų vedėjas ir kartu latvių atstovas J.Liepinš, Susitikimo namų kuratorijos pirmininkas ukrainietis Wl.Lenyk.

Paskaitą skaitė kun.Alfredas F r a n c k a i t i s , poetiškais žodžiais komentavęs Putino eilėraštį - Vargingos tėvynės vargingi vaikai.

Mezzosopranas Violeta H e r m a n a i t ė - Sarrach, palydima Joannos Farcas, padainavo Vytauto Laurušo tris romansus, Vytauto Juozapaičio penkių romansų ciklą Diemedžiu žydėsiu, Felikso Bajoro liaudies dainą Ugdė motutė ir Vytauto Klovos Ganyklų dainos.

RATUKAS šoko veteranų šokius, kurie bus šokami VIII liet.tautinių šokių šventėje Kana-doje. RATUKAS pasiruošęs ir ten šokti.

Violetos Hermanaitės paruošti dainininkai padainavo Kur banguoja Nemunėlis ir B.Budriūno Man patinka. Visi sugiedojo tautos himną.

Jaukiai prabėgo vakaras prie suneštinių vaišių. Dalyvavo apie šimtinė žmonių. Loterijos bilietai buvo parduoti RATUKO kelionei į šokių šventę Hamiltone paremti.

Pamaldas nepriklausomybės atstatymo 70-čiui paminėti Vokietijos liet.katal.sielovados direktorius kun.A. B u n g a laikė vasario 21 Ludwigsfeldo (Mūnchen 50) bažnytėlėje.

Vasario 16 proga VLB Mūncheno apylinkės valdyba gražia kalba ir stiliumi išleido B e n - d r a l a i š k ė Nr.1. Turiny - Mintys Vasario 16, apie Maironį ir 7 jo iki šiol sovietinių leidėjų nespausdinti eilėraščiai, truputis žinių apie VI PLJ kongresą Australijoje. Tarp kronikos žinučių randame pranešimą apie š.m.sausio 2 įvykusį VLB Mūncheno apylinkės visuotinių narių susirinkimą, kuriame išrinkta nauja LB apylinkės valdyba: pirmininkas inž.R.Hermanas, vicepirmininkas dr.Saulius Girnius, sekretorė Alina Grinienė, išdininkė M.Landienė ir narė jaunimo reikalams A.Ederienė-Dainytė. Kontrolieriais perrinkti P.Noreika ir V.Paškauskas. Kultūrinių išvykų vadovu - K.Ausiejus.

Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelį, sumažėjusį iki 7 asmenų, nutarta praplėsti. Trečia-

dienių kavinės lankytojai sugrįžo į Residenz-Cafe, Sonnenstr.11. Besilankantieji Münchenė , gali ten surasti lietuvių kiekvieną trečiadienį 15-17 val. 10-12 žmonių būrelis kiekvieno mėnesio ketvirtadienį 15 val. dalyvauja maldos valandėlėje už tėvyną Spital bažnytėlėje, Herzog-Spitalstr.9. Net šešios nuotraukos vaizduoja mažuosius Eglutės šventės programos atlikėjus.

Be to, VLB Müncheno apylinkės valdyba š.m. sausio 29 Susitikimo namų klubo patalpoje su-ruošė Maironio minėjimą. Parodytas iš Lietuvos gautas video-filmas apie Maironio 125-ųjų gimimo metinių minėjimą Vilniuje, Kaune, Betygaloje ir gimtajame Pasandravy. Eglė Juodvalkė ir kiti dalyvėi papasakojo apie VI Pasaulio LJ kongresą Australijoje.

M e m m i n g e n

Vasario 16 minėjimus memmingeniškiai derina su savo kaimynais mūncheniškais. Münchenė jie paprastai ruošiami šeštadieniais, o Memmingene sekmadieniais. Taip buvo ir šiemet. Čia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-metis atšvestas vasario 14.

Pamaldas evangelikams rytą laikė ir pamokslą pasakė kun. Fr. S k ė r y s iš Mannheimo. Katalikams šv.mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun.Domininkas V a l e n t i s iš Bad Wörishofeno. Giedojo solistė Violeta Hermanaitė-Sarrach.

Popiet apie šimtinę tautiečių susirinko į didžiąją Kultūros namų salę. Čia juos pasveikino LB apylinkės pirmininkas Antanas J u r g a i t i s . Programą pravedė vienas pagrindinių jos rengėjų Vytautas B e r n o t a s . Jautrią, lietuvių poetų kūryba išpuoštą pagrindinę kalbą pasakė didelis lietuvių draugas ir talentingas mūsų literatūros įvokiečių kalbą vertėjas kun.Alfredas F r a n c k a i t i s , susilaukęs nuoširdžių klausytojų plojimų.

Po sveikinimo kalbų meninę programą atliko mūncheniškė Violeta Hermanaitė-Sarrach ir vietinė liet.tautinių šokių grupė. Į talentingas klasikinės muzikos interpretatorės iškilusi Violeta H e r m a n a i t ė - Sarrach buvo publikos sutikta ir palydėta gausiomis katutėmis. Dainavo lietuvių muzikų romansus bei liaudies dainas. Nepagailėjo žiūrovai ir saviškiams aplodismentų - Almos N e u m a n n - M i k a l a u s k a i t ė s vadovaujama Memmingeno liet.tautinių šokių grupei, žvaliai pašokusiai keletą šokių. Darbščiosios šeimininkės paruošė skanias vaišes. Veikė loterija, turtinga vertingais laimikiais. Troškuli tildė Kalinauskų įrengtas neišsenkantis baras, kurio visas pelnas paskirtas minėjimo išlaidoms dengti.

S t u t t g a r t

Nors švabų sostinės lietuviai Vasario 16 minėjimus ruošia su gera programa, bet daug tautiečių į juos neatsilanko. Ir šiemet vasario 28 į Kolpingo namus susirinko su programos atlikėjais nedaugiau kaip šimtinę tautiečių.

Šventė pradėta Kolpingo namų koplyčioje kun.Kazimiero S e n k a u s laikytomis ekumeninėmis pamaldomis. Maldas skaitė E.Šulcas. Buvo giedamos liet.giesmės, vargonais palydint mokyti.Arvydui Paltinui.

Kita programa vyko tų pačių namų salėje. Minėjimą atidarė VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkas Elgardas Š u l c a s , pravedė kun. k. S e n k u s . Savo kūrinius apie Lietuvos žmonių likimą per II pas.karą skaitė Gediminas Š l i k a s . Pabaltiečių santalkos biuro Štrasburge vedėjas Algis K l i m a i t i s painformavo apie naujausius įvykius Lietuvoje ir aptarė politinio darbo galimybes svetur. Dr.Jonas Norkaitis perskaitė gautus sveikinimus raštu.

Meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos mokinių ansamblis, susidedas iš Živilės G r o d b e r g i e n ė s vadovaujamos tautinių šokių grupės ir choro bei orkestro, diriguojamų muzikos mokyti.Arvydo P a l t i n o . Tautiniai šokiai keitėsi su choro dainomis ir orkestro muzika. Gimnazijos tautinių šokių grupė birželio gale išskrenda į Kanadą dalyvauti Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje.

Į minėjimą atsilankė ir vokiečių spaudos atstovai.

L e b e n s t e d t (Salzgitter 1)

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-čio minėjimą surengė LB apylinkės valdyba. Jis pradėtas popiet tėvo dr.Konstantino G u l b i n o aukotomis šv.mišiomis.

Parapijos salėje svečius pasveikino Lebenstedto LB apylinkės pirmininkas Romas G a s i ū n a s . Su garbinga Lietuvos praeitimi nuo seniausių laikų ir nepriklausomybės laikotarpiu tarp abiejų pasaulinių karų supažindino paskaitininkė Vilė K u m p i e n ė .

Kavutė su pyragais ir kitais užkandžiais paruošė uoliosios Lebenstedto moterys. Veikė bufetas su gėrimais ir karštomis dešrelėmis. Iki vėlyvos nakties grojo šokių muzika.

1949 birželio 14 VLIKo paskelbtoje Lietuvių Chartoje sakoma: "Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė". Ir toliau: "Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą" (11 str.). Lietuvių Bendruomenės nario mokesčiai pavadintas prasmingu solidarumo įnašo vardu.

Vokietijos LB, įsigydama nekilnojama turta - Romuvos sodybą - , turėjo tapti juridiniu asmeniu, įregistruotu vokiečių teisme. Pasirinko registruotos draugijos (e.V.) vardą, išsirūpino visuomenei naudingos organizacijos pripažinimą ir Federalinės vokiečių vyriausybės paramą, kuri teikiama ta sąlyga, kad ir nariai prisidėtų prie LB išlaidų dengimo. Tai jie atlieka mokėdami nario mokesčių, kuri vadiname solidarumo įnašu, arba aukodami ne mažesnes sumas.

Vokietijos LB taryba nustatė, kad visi dirbantieji LB nariai moka po 2 DM, o nedirbantieji po 1 DM per mėnesį. Tokio dydžio mokesčiai niekam rimto sunkumo neturėtų sudaryti. Jei kas jo nemoka, tai ne dėl to, kad neturi ar negali sumokėti, bet tik dėl apsilaidymo ar neprotingo užsispyrimo. Sako, jog niekas jo laiku nepaprašo, per ilgesnį laiką susidaro didesnės sumos, su kuriomis jau gaila skirtis, ypač kai niekas jokiomis sankcijomis už tai negrasina, ir pan. O sankcijos visgi yra numatytos Vokietijos LB statute. 9 str. sakoma: "Pilnateisis Bendruomenės narys, kuris šio statuto, Krašto valdybės arba Krašto tarybos uždėtų pareigų neatlieka arba solidarumo įnašo prieš metų galą ir pakartotinai paragintas nesumoka ir nepraso nuo mokesčio atleisti, gali būti laikomas nepilnateisiu nariu". Naujasis LB statusas nepilnateisių narių nenumato. Vadinasi, už solidarumo įnašų nemokėjimą nariai gali būti iš LB šalinami.

Žinoma, iš LB pašalinimas nesusipratusiai tautiečiui nėra motais, bet iš tikro jis yra daugiau negu papeikimas ir garbingo žmogaus turėtų būti giliai pajaučiamas. Stodamas į LB ir pasižadėdamas mokėti solidarumo įnašą, kiekvienas parodo tautinį solidarumą, kuris, anot Lietuvių Chartos, yra aukščiausioji tautinė dorybė. Pašalinimas iš LB rodytų, kad solidarumo įnašo nemokančio asmens tautinė dorybė yra sušlubavusi arba ir visiškai dingusi, nes ją mažiau vertina negu butelį alaus ar keletą cigarečių.

Neteko sutikti tautiečio, kuris neišgalėtų per mėnesį susimokėti vieną ar dvi DM. Bet tokių yra. LB statusas numato, kad neišgalintys mokėti gali prašyti LB apylinkės valdybą nuo solidarumo įnašo mokėjimo atleisti. LB apylinkės valdybos tokius prašymus dažniausiai patenkina. Jei prašančių atsiranda daugiau kaip 10% apylinkės narių, tada ji tokius prašymus persiunčia Vokietijos LB valdybai spręsti, kuri juos irgi dažniausiai patenkina. Narys iš LB šalinamas tik tada, kai jis solidarumo įnašų užsispyręs nemoka ir nesiprašo nuo jo atleidžiamas.

Nario pareigos atlikimas savo Bendruomenei yra svarbus. Solidarumo įnašų nemokėjimas apsunkina LB veiklą, apylinkių vadovybių darbą ir erzina kitus narius. Jie reikalauja solidarumo įnašų nemokančius narius be atodairos šalinti iš LB. Sako, jei nemokantys jokios bausmės nesusilaukia ir dar pasišaipos iš sąžiningų narių, tai kodėl turėtų kiti mokėti. Bet Vokietijos LB valdyba iki šiol vengė masiškai vartoti statute numatytas sankcijas. LB apylinkių vadovybėms reikalaujant, tik vieną kitą tautietį yra išbraukusi iš LB narių sąrašo. Ji vis dar turi vilties, kad ir apsilaidę nariai vieną kartą susipras. Viltį teikia ir pagarbos susilaukia nariai tokių LB apylinkių, kurių apsnūdusios vadovybės solidarumo įnašų nerenka. Jie savo įnašus kasmet atsiunčia į Vokietijos LB valdybės sąskaitą (Litauische Volksgemeinschaft Konto-Nr.5817978, Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 10) arba pasitaikiusia proga įmoka į jos kasą.

Nario pareigos atlikimas savo Bendruomenei yra svarbus. Daugelis apylinkių pasirūpina, kad visi nariai sumokėtų solidarumo įnašus ir iš jų tvarkingai atsiskaito su Vokietijos LB valdyba, 70% persiųsdamos jai ir 30% pasilikdamos savo reikalams. Visų kraštų LB moka vad. statutinį mokesčių Pasaulio LB valdybai, kuris sudaro 15% savo krašte surinktų solidarumo įnašų. Vokietijos LB valdyba pasiunčia kasmet Pasaulio LB valdybai apie 600 DM. Taip per solidarumo įnašus visi laisvojo pasaulio lietuviai susijungia tautiniais ryšiais.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

Velykų atostogos prasidės kovo 26 ir baigsis balandžio 10. Mokiniai į namus galės išvažiuoti kovo 25 po pamokų. Pamokos po Velykų prasidės balandžio 11, bet į bendrabutį reikia sugrįžti balandžio 10.

Abitūros egzaminai raštu pradedami balandžio 18. Vasaros atostogos prasidės liepos 2 (mokiniai į namus galės išvažiuoti liepos 1 po pamokų) ir baigsis rugpjūčio 29 (mokiniai į bendrabutį suvažiuoja rugpjūčio 28).

Joninės ruošiamos birželio 18.

T i l t a s u L i e t u v a

Nuo vasario 13 iki 16 Vak.Vokietijoje viešpatavo smagi Užgavėnių nuotaika: radijas ir televizija mirgėjo eitynių vaizdais, skardėjo muzika, pranešinėjo žinias apie žiemos sporto olimpiados atidarymą Kanadoje. Tuo tarpu lietuvių išeivių veidus dengė susirūpinimo ir liūdesio šešėliai. Jus pasiekė Lietuvos tikinčiųjų kvietimas prisidėti prie jų maldų bei pasninko už tėvynės religinį, moralinį ir tautinį atgimimą, o taip pat žinia apie okupacinės valdžios pasiruošimus brutaliausiomis priemonėmis užkirsti kelią Vasario 16 minėjimams.

Vasario 13 mūsų Gimnazijos mokiniai susikaupe rinkosi į vietos bažnytelę, kaip mokinių komiteto pirmininkas Rimas Čuplinskas pamaldų pradžioje pranešė, melstis už Lietuvą ir jos nepriklausomybės 70-metį švenčiančius brolius ir seseris, kad juos Dievas saugotų nuo skaudžių bedievių smūgių.

Šv.mišias aukojo kun. Jonas Dėdinas. Liturgines ir savo maldas skaitė, giedojo ir grojo mokiniai, šikart gausiau susirinkę negu į eilines jaunimo pamaldas. Atvyko ir uolesni evangelikai. Mišių gale kun.Dėdinas pašventino mokinių atsineštus iš medžių šakų pasigamtintus kryžius.

Po mišių visi suvalgė mokinių iškeptą bei ant altoriaus pašventintą duoną ir pradėjo dviejų valandų susikaupimą bei mąstymus. Sukalbėtas pilnas rožinis, sugiedota Švč.Mergelės Marijos litanija ir kitos giesmės, grota religinė muzika. Maldas, kuriomis Dievas prašomas sutrumpinti Lietuvos kančių ir priartinti laisvės dienas, skaitė per 20 mokinių.

Po pamaldų, giedojimų ir mąstymų visi su degančiomis žvakėmis ir kryžiais nužygiavo į nakties tamsoje skendintį Romuvos sodybos parką, kur buvo įrengta 14 Kryžiaus kelio stotelių. Jas žymėjo prie medžių prikalti kryželiai ir prie jų stovintys mokiniai su žvakėmis. Prie kiekvienos stoties skaityti pačių mokinių parašyti mąstymai apie Kristaus ir tėvynės kančias bei maldos. Prie paskutinės stoties visi kryželiai susmeigti į žemę ir apstatyti degančiomis žvakutėmis. Susidarė Kryžių kalno vaizdas. Apie jį sustoję ir susikibę rankomis visi sugiedojo Maironio-Naujialio Lietuva brangi ir nuskubėjo miegučio, nes virš parko mirgančių žvaigždžių konsteliacija rodė priartėjusį vidurnaktį, o rytaus rytą laukė ilga kelionė į Bonną ir demonstracija prieš Sovietus.

Šv.mišios, budėjimas ir Kryžiaus keliai truko per 4 valandas. Naktis buvo rami ir giedri, bet šalta. Po trijų valandų budėjimo bažnytelėje dar ilgiau kaip valandą eiti Kryžiaus kelius parke, reikėjo pasiaukojimo. Gausiu dalyvavimu ir skaitytomis mintimis svetur gi-mas ir brendęs moksleiviškas jaunimas parodė, kad išgirdo brolių ir sesių balsą iš Lietuvos.

JAUNIMAS REIKALAUJA LAISVĖS LIETUVAI

VI pasaulio liet.jaunimo kongresas 1987/88 Australijoje paskelbė šūkį: Tautos likimas - mūsų atsakomybė. Jis išrinko ir naują PLJS valdybą su būstine Toronte. Neteko ilgai laukti naujosios Valdybos ženklo, kad ji teisingai suprato Kongreso šūkį - lietuvių tautos likimą mato ne sovietinėje okupacijoje, bet laisvų pasaulio tautų draugėje. Kai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-čio minėjimus tėvynėje buvo pagrasinta užgniaužti milicijos smurtu bei teroru, PLJS valdyba pakvietė išeivijos lietuvius protestuoti prieš nežmonišką okupacinės valdžios kėsulius. Į kreipimąsi gyviausiai atsiliepė lietuviškas atžalynas, suruošdamas demonstracijas įvairių kraštų sostinėse.

Vak.Vokietijos sostinėje Bonnoje vasario 14 demonstracijas surengė prie Sovietų ambasados surengė Vokietijos liet.jaunimo atstovai, dalyvavę Jaunimo kongrese Australijoje, vadovaujami matem.doktoranto Kęstučio Ivinskio. Kai Bonna skendo Užgavėnių eitynių triukšme, prie Sovietų ambasados Bad Godesberge (Bonn 2), visą dieną badaudami, per 8 valandas šaltyje budėjo, meldėsi ir gitara prisitardami dainavo pusšimtis jaunų lietuvių, budriai vokiečių policijos saugomi, kad perdaug nepriartėtų prie Ambasados. Jie buvo iškėlę plakatą su vokiečių kalba įrašytais šūkiiais: "Nepaisydami karnavalo Bonnoje, mes demonstruojame, reikalaujame žmogaus teisių Lietuvoje", "Lietuva - 1988 Vasario 16. Kur glasnost?" "Laisvės Petručiui Gražuliui", "Laisvės Lietuvai" ir kit.

Taip demonstruodami, nupynė iš spygliuotų vielų vainiką ir norėjo "padovanoti" Ambasadai, bet sovietai jo nepriėmė. Tada vokiečių policija pranešė, kad demonstrantai nori kalbėtis su Ambasados pareigūnu, bet atsakymas buvo neigiamas.

Demonstracija domėjosi ne tik praeiviai bei vietos gyventojai, bet ir vokiečių laikraštininkai. Jiems buvo įteikti Vokietijos LJS lapukai su trumpa informacija apie Lietuvą ir paaiškinti demonstracijos tikslai. Taip pat platinti Vokietijos žmogaus teisių draugijos lapeliai apie Viktorą Petkų, Balį Gajauską bei 25 kitus liet. disidentus ir Amnesty International centro Londone skelbimas, kad jis ėmė rūpintis išlaisvinimu Petro Gražulio, š.m. vasario 2 nuteisto kalėti už atsisakymą atvykti į karinį pakartojimą ir atšaukimą priesaikos.

Demonstruojančius ir badaujančius jaunuolius karšta kava ir kitais gėrimais aprūpino vietos gydytojas Vytautas Bylaitis.

Mokiniai dar prieš vidurnaktį sugrįžo į namus linksmi ir patenkinti, kad ir labai jauni būdami galėjo prisidėti prie kovos už Lietuvos laisvą ir prasmingai pradėti švesti Vasario 16.

V a s a r i o 1 6

Vasario 16 kasmet Gimnazija švenčia ne tik Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metines bei tautos šventę, bet ir savo vardadienį. Šiemet ta diena pradėta iškilmingu vėliavos pakėlimu prieš mokyklos rūmus, giedant tautos himną. Tuo pačiu metu ant aukšto Romuvos pilies bokšto suplevėsavu Lietuvos trispalvė, matoma už daugelio kilometrų.

Ekumenines pamaldas katal.bažnytėlėje laikė du kapelionai: katalikų kun. Jonas D e d i n a s ir evangelikų kun. Fr. S k e r y s . Abu pasakė trumpus pamokslėlius.

Kun. Skėrys kalbėjo apie tikrąją laisvę, apie kurią rašo Šv. Jono Evangelija - Pažinsite tiesą, kuri padarys jus laisvais. Taigi laisvės mastas yra tiesa. Nėra laisvas mele skęstantis žmogus. Labai nusikalsta tie, kurie skelbia netiesą. Jie gamina melo vergus. Ta pati Evangelija skelbia, jog "kiekvienas, kuris nusideda, yra nuodėmės vergas". Taigi ne tik žmonės ir valstybės, bet ir nuodėmės pavergia žmonės. Pamokslininkas kalbėjo maldas, prašančias Lietuvai tikros laisvės.

Kun. Dėdinas sakė, kad prieš 70 metų drąsus Lietuvos patriotai Vilniuje paskelbė nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą. Šiandien ten vėl atsiranda drąsių vyrų ir moterų, antrą kartą skelbiančių ryžtą atstatyti okupacijos pažeistą Lietuvos suverenumą. Tai yra atsakymas marksistams, teigiantiems, jog Vasario 16 Aktu išreikšta ne mūsų tautos valia, bet tik keliolikos apsišaukėlių kėslas. Pamokslininkas pagyrė moksleivių užmojų 4-rių valandų maldomis bei mąstymais Hüttenfelde ir praėjusio sekmadienio demonstracija Bonnoje nutiesti dvasios tiltą su broliais ir sesėmis Lietuvoje, švenčiančiais Vasario 16.

Gražus buvo giedojimas, vargonuojant mokyt. Arvydui Paltinui. Maldos žodžiais iš jaunų krūtinų veržėsi karštas prašymas - O Dieve, šventas ir teisingas, Kuris valdai visas tautas, Būk mūsų tautai maloningas, Ją laimink per kartų kartas...

Gimnazijos salėje visus pasveikino direktorius Andrius Š m i t a s , pastebėdamas, kad sovietiniai istorikai Lietuvoje teigia, jog 1918, kai Vilniuje buvo skelbiamas Vasario 16 Aktas, nepriklausomos Lietuvos nebuvo. Tai tiesa. Anuomet Lietuvos padėtis buvo panaši į šiandieninę. 1918 Lietuva dar buvo vokiečių okupuota, o šiandien sovietų. Vasario 16 Aktu buvo paskelbtas mūsų tautos ryžtas atstatyti nepriklausomą Lietuvą, sukuriant modernią demokratinę valstybę. Ir tas ryžtas buvo įgyvendintas. Šiandien Vilniuje, Kaune ir kitur tas ryžtas kartojamas, dedant vainikus ir gėles ant tėvynei nusipelniusių žmonių kapų ir kitais būdais.

Sveikino mokinius, kad jie, mokytojų neraginami, patys savo iniciatyva šeštadienį surošė keturių valandų maldas su Kryžiaus keliais už Lietuvą ir sekmadienį važiavo į Bonną demonstruoti, užsimokėdami brangią kelionę autobusu. Tai rodo, kad ši gimnazija savo uždavinį atlieka - paruošia jaunimą dirbti ir aukotis Lietuvai.

Jaunieji mokiniai Rene Klimaitis ir Martynas Schröteris padeklamavo Putino eilėraštį - Nulenkime galvas. 17 mokinių dainų būrelis padainavo penkias senoviškas mūsų liaudies dainas. Originalia kūryba besireiškiantis Virginijus J o c y s raiškiai perteikė aštuoniolikmečio nuotaikas. Patriotinį D a r i a u s Č e s o n i o eilėraštį gambiai interpretavo Raimundas L a u r i n a v i č i u s , skambinant autoriui ir Andriui Malinauskui gitaromis. Visi sustoję ratu ir susikibę rankomis sugiedojo Lietuva brangi. Ir pietūs vasario 16 buvo šventiški.

S v e č i a v o s i l a t v i a i

Š.m. kovo 5-7 Gimnazijoje lankėsi Latvių gimnazijos iš Mūnsterio 14 mokinių, vadovaujami gimnastikos mokytojo ir bendrabučio vedėjo Peterio Elferts'o.

Šeštadienį (kovo 5) įvyko linksmas susipažinimo vakaras - šokiai. Sekmadienį visi susirinko į Hüttenfeldo katal.bažnytėlę ekumeninių pamaldų. Evangelikų maldas ir pa-

mokslo skaitė Vokietijos liet. evang. liuteronų Bažnyčios tarybos pirmininkas vyr. mokyt. Ričardas B a l i u l i s . Šv. mišias aukojo kun. Jonas D é d i n a s , į prašymus įjungdamas maldas už Lietuvą ir Latviją. Pamaldos baigtos Lietuvos ir Latvijos himnais. Popiet Bürgerhaus'e žaidė lietuvių ir latvių moksleiviai. Krepšinio rungtynes laimėjo lietuviai 41:40. Tinkliny lietuviai pasirodė menki varžovai latviams ir rungtynes pralaimėjo 0:3.

Po vakarienės berniukų bendrabučio salėje įvyko šeimininkų ir svečių vakaronė. Mūsų mokinių nepilnas orkestras (9 muzikantai), diriguojamas mokyt. A. Paltino, pagrojo valsą. Pilno sąstato liet. tautinių šokių grupė, vadovaujama Živilės Grodbergienės, orkestro palydima, sušoko kepurinę, aštuonnytį ir dar vėliau abrūsėlį bei varkijietį. Visi šokėjai dėvėjo tautinius drabužius. Latviai tautinių drabužių neatsivežė, todėl ir jų šokiai atrodė blankesni. 4 latvaitės ir 1 latviukas, palydimi magnetofono muzikos, pašoko šoki, šiek tiek panašų į mūsų lenciūgėlį. Mokyt. Bronės Lipšienės vadovaujamas 20 mokinių dainos būrelis padainavo pora senovinių mūsų liaudies dainų ir dar latvių Put vėjini. 10 latvių dainininkų sudainavo trejetą latviškų dainelių.

Vėliau viskas buvo improvizuojama. Mūsų mokiniai rodė latviams kaip šokamas lenciūgėlis, noriu miego ir kit. Dainos būrelis vėl dainavo latviškai (Kur tu teci) ir lietuviškai (Oieisiu, Kad Dievas duotų ir kit.). Po to, visi susimetę į ratą, šoko polkas, valsus. Pirmadienį (kovo 7) latviai lankėsi mūsų Gimnazijos pamokose, skirtose mokiniams iš JAV-bių, nes ir dauguma latvių buvo iš Amerikos. Popiet svečiai išskubėjo namo, pakvietę mūsų mokinius aplankyti latvius Mūnstery.

K a z i u k o m u g ė

Vs. Meilė Mickienė, keletą metų sėkmingai vadovavusi Vokietijos skautams, 1987 su savo skautiška šeima sugrįžo į JAV-bes, perdavusi AUŠROS tunto vadovavimą patyrusiai skautei Jūratei L e m k i n e i , kuri taip pat energingai ėmėsi darbo. Didesnis viešas Gimnazijos skautų pasirodymas buvo š.m.kovo 13 su Kaziuko muge berniukų bendrabučio salėje. Oras pasitaikė prastas - žvarbus ir lietingas. Negausūs svečiai buvo nustebinti gražiūsalės papuošimu gyvais vijokliais bei pradedančiomis sprogti krūmokšnių šakelėmis ir gera organizacija.

Iškilminga sueiga pradėta skilčių raportu komendantui Virginijui J o c i u i . Iš pranešimų patirta, kad buvo gražiai išsirikiavę bei skautiškomis uniformomis apsirengę 22 skautės-ai ir dvi paukštytės. Įneštos vėliavos. Skautų įžodį davė 3 berniukai - Evaldas Augustinas, Martinukas Lipšys bei Tobias Schröteris - ir dvi mergytės - Evelina Ederytė ir Sandra Makutėnaitė. Jiems kaklaraiščius užrišo ir tėvynės ilgesio bei gerų darbelių mazgelius užmezgė tėvai, o kurių nebuvo - bendrabučių vedėjai. Perskaityti tuntininkės įsakymai. Sugiedotas Lietuvos himnas. Gabijos Diavaraitės išmankštintos 4 poros mažiukų šokėjų sušoko Noriu miego.

Tada tuntininkė ps. J. Lemkienė pakvietė visus vaišintis karštomis dešrelėmis, kava bei pyragais, o jei ką troškulus kankintų, malšinti jį įvairiais vandenėliais arba alučiu bei vyneliu, o taip pat susipažinti su ant atskiro stalo išdėstytais meniškais rankdarbiais, gražiai dažytais Velykų margučiais. Visų roдиниų ir Meno akademijos studentės Zuzanos Juknaitės iškabinėtų paveikslų daug kas įsigijo. Viena su kita rungtyniaudamos skautukės stengėsi išplatinti kuo daugiau loterijos bilietukų.

VOKIETIJOS LB ir GIMNAZIJOS VADOVAI PAGERBĖ LIETUVIŲ BIČIULI

Buv. Hesseno socialinių reikalų ministeriui Armin C l a u s s (SPD) 1988 kovo 16 sukako 50 metų. Hesseno socialdemokratų partija tą dieną Parlamento rūmuose Wiesbadene suruošė jubilieato pagerbimą, į kurį pakvietė ir Vokietijos LB bei Vasario 16 gimnazijos vadovybes. Susirinko apie 200 žmonių, daugiausia Hesseno krašto SPD pareigūnų, bet buvo atstovaujamos ir kitos partijos - atsilankė dabartinis Hesseno socialinių reikalų ministras Trageser (CDU) ir kt. Lietuviams atstovavo Vokietijos LB tarybos prezidiumo bei Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis ir išdininkas Jonas K. Valiūnas. Jie padėkojo jubilieatui už rūpinimąsi Gimnazija, ypač berniukų bendrabučio stovyba ir įteikė to bendrabučio pašventinimo iškilnių fotografijas. A. Clauss apgailėstavo, kad šiemet negalėjo dalyvauti Vasario 16 minėjime Hüttenfelde, bet pažadėjo kitą kartą būtinai atvykti.

R e k o l e k c i j o s

Jas pravedė iš Romos į Hüttenfeldą atvykęs jaunas kun. Edis P u t r i m a s . Gimnazijoje išbuvo visą savaitę (kovo 13-20), kasdien susitikdamas su mokiniais. Pokalbius pradėjo kovo 14 vakare. Pagrindinė tema buvo jauno žmogaus santykiai su Kris-

tumi, tikėjimas ir nuodėmė. Tarp apmąstymų ir Šv.Rašto skaitinių mokiniai grojo mediacinę muziką.

Kovo 15 pamokų nebuvo. Bendros konferencijos vyko berniukų bendrabučio salėje. Paskui mokiniai pasidaliję po du ir dar vėliau po keturis, nagrinėjo Šv.Raštą ir vėl suėję į krūvą kartu svarstė. Popiet vaizduotos Kryžiaus kelio stotys skaitymais, vaidinimais, giesmėmis ir jų ryšys su šių dienų gyvenimu.

Rekolekcijos baigtos išpažintim, šv.mišiom su giedojimu ir pačių mokinių sukurtomis tikinčiųjų maldomis. Vėly vakarą dar buvo svarstomi tikėjimo bei religijos klausimai. Rekolekcijose dalyvavo apie pusšimtis moksleivių, tarp jų ir keletas evangelikų. Svečias kasdien lankė ir pravedinėjo religijos pamokas.

Kovo 17 vakare buvo rekolekcijos ir šv.mišios su pamokslu vyresnio amžiaus tautiečiams. Kovo 20 kun.E.Putrimas išvyko atgal į Romą.

TARPTAUTINĖS ŽMOGAUS TEISIŲ DRAUGIJOS SUVAŽIAVIME

š.m. kovo 18-21 Kőnigsteine/Ts. Susitikimo namuose dalyvavo 10 mūsų Gimnazijos mokinių, bei 3 jaunuoliai iš Vokietijos LJS. Kelionė į suvažiavimą buvo įspūdinga. Keliai į Kőnigsteina buvo pilni stipriai ginkluotos policijos, kuri smulkiai tikrino visus važiujančius, žiūrėdama, kad nebūtų vežama ginklų ir kitų teroro priemonių. Vėliau paaiškėjo kam toks atsargumas. Netoli Susitikimo namų, kur vyko Tarptautinės žmogaus teisių draugijos (TŽTD) metinis suvažiavimas, Gimnazijos mašinom kelią pastojo būrys jaunuolių, vad."punk", ir tik policijai įsikišus, pasisėkė pasiekti norimus namus. Jie kaisiojo lapelius, šmeižiančius TŽTD (Internationale Gesellschaft für Menschenrechte su būstine Frankfurte/M.), vadindami ją "imperialistų karo instrumentu", "slaptosios tarnybos centru, platinančiu antikomunistinę bei karo propagandą" ir pan. Aiškūs komunistų šūkiai. Jiems nepatinka, kad TŽTD užstoja komunistinių režimų persekiojamus žmones.

Pagrindinės suvažiavimo temos - Žmonių teisės Rytų Vokietijoje 1988 ir Persekiojamųjų padėtis Sovietų Sąjungoje, Simbabwe, Rytų Vokietijoje, Kuboje bei Čilėje. Gimnazijos grupė dar suspėjo į TŽTD metinės veiklos apžvalgą. Iš jos klausytojai patyrė, kad 1987 TŽTD stengėsi įvairiais būdais padėti dėl religinių ar politinių priežasčių persekiojamiems ir kalinamiems žmonėms minėtuose ir kituose kraštuose. Sunkvežimiais buvo gabunami maisto produktai į Lenkiją ir Rumuniją. Buvo išsiųsti tūkstančiai siuntinių su knygomis ir vaistais. Pagalbos susilaukė ir Afganistane, Hondure bei Pietų Afrikoje dėl persekiojimų kenčiantieji.

Iki šiol TŽTD buvo įkurtos tik Ekvadore ir Sovietų Sąjungoje; stengiamasi įkurti Jugoslavijoje, Pietų Korėjoje, Meksikoje ir Mauritanijoje. Vėliau buvo kalbama apie tolimesnius planus ir bendradarbiavimo bei veiklos pagerinimą.

Popiet (kovo 19) posėdžiavo atskiri rateliai - Sovietų Sąjungos, Simbabwe, Rytų Vokietijos, Kubos ir Čilės. Mokiniai nuėjo į Sov.Sąjungos ratelį. Čia jie sužinojo, kad nepaisant "persitvarkymo", religinė veikla Sovietijoje draudžiama, girdėjo kalbantį šešerius metus atkalėjusį istoriką Ancupovą, tremtyje 10.000 laiškų iš 30 kraštų gavusį Ogurceva ir kit. Po trumpos pertraukos keletas asmenų papasakojo savo pergyvenimus, kai jie buvo diktatūrinių režimų persekiojami.

Koridoriuje stalai buvo apkrauti žurnalais ir knygutėmis įvairiomis kalbomis. Tarp jų buvo ir keturi stambūs Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vokiečių kalba tomai. Gimnazijos skaityklai išigyta XXIV tomas ACTA BALTICA ir Adolfo Šildės veikalas apie Pabaltiečių naikinimą sovietų okupacijos metais. Čia buvo ir informaciniai lapeliai apie kun.S.Tamkevičių, kun.A.Svarinską, V.Petkų ir B.Gajauską. TŽTD prašo parašų dėl jų išlaisvinimo.

R o c k o f e s t i v a l i s

Modernios muzikos koncertą, pavadintą Pirmuoju lietuvių išeivijos rocko festivaliu, mokiniai suruošė 1988 kovo 20 berniukų bendrabučio salėje. Iš Bürgerhaus'o atsigabenta scena, įtaisyti elektriniai sujungimai. Koncertas ketvertą valandų drebinio bendrabutį. Atitinkamai apsirengę ir susėdę ant grindų mokiniai, plodami pritarė muzikai, kurią daugelis užsirašė į magnetofono juostas. Atsilankė ir keletas mokytojų bei jaunuolių iš kitur. Vyresnieji klausytojai ausis buvo apsisaugoję vatos kamsčiais.

Grojo ir dainavo kelios grupės.

EXPORT - blues-rock-punk grupėje gitara grojo ir dainavo Darius Česonis, bosine gitara grojo ir dainavo Andrius Malinauskas ir gitara grojo Erikas Šulcas.

Antrą grupę sudarė Kęstutis Ivinskis su Rimu Čuplinsku. Jie abu dainavo ir grojo (Kęstutis akustine gitara) lietuvių poetų eilėraščiams Kęstučio sukurtas melodijas.

MUSMIRĖS - rock lietuviškais žodžiais - grupėje gitara grojo ir dainavo Rimas Čuplinskas,

pritariant vargonėliams (synthysatorium), bosine gitara bei vargonėliais grojo, būgnus mušė ir dainavo Kazys Motekaitis, bosine gitara grojo Rimas Česonis, būgnus mušė Rene Klimaitis.

EGO + AŠ - rock lietuviškais žodžiais - grupėje gitara grojo Vainis Aleksa, bosine gitara grojo Dan Mark Olšan, būgnus mušė Andrius Malinauskas, dainavimu antrame plane įsijungė Gabija Diavaraitė ir Zuzana Juknaitė, dainuodamas improvizavo Virginijus Jocys.

Tokioje muzikoje naudojami angliški terminai. Čia jie bandyti sulietuvinti, kad skaitytojai galėtų susidaryti bent šioki tokį koncerto vaizdą.

----- xXx -----

M I R U S I E J I

E l z b i e t a (Elisabeth) TURLIENĖ, VLB Schwetzingeno apylinkės narė, dėl širdies nusilpimo staigiai mirė 1988 sausio 4 Ketsch'e. Palaidota sausio 8 šio miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos vokiečių katal.kunigas.Dalyvavo apie 150 žmonių, tarp jų apie 40 lietuvių. Sudėta daug vainikų, tarp jų ir VLB Schwetzingeno apylinkės. Našlys Antanas Turla pakvietė visus laidotuvininkus kavutės į nuolatinę šios LB apylinkės narių rinkimosi vietą - Gamtos draugų svetainę. Gedulingas šv.mišias kun.Br.Liubinas aukojo sausio 10 velionės gimimo ir mirimo miesto Ketsch'o katal.bažnyčioje.

Velionė buvo gimusi 1911 rugsėjo 16. Ištekėjusi už Antano Turlos, ji susigyveno su lietuviais, įstojo pilnateise narė į LB ir uoliai lankė jos renginius.

A u g u s t a s DUMŠAITIS mirė 1988 sausio 22 Neunkirchene/Saar. Palaidotas sausio 27 vietos kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Biederbeck ir kun.Fr.Skėrys. Velionis buvo gimęs 1891 rugsėjo 19 Gudinės kaime, Marijampolės apskr. Per I pas.karą Rusijos caro armijoje kariavo prieš vokiečius ir pateko į jų nelaisvę. Po karo grįžo į Lietuvą. 1941 repatrijavo į Vokietiją. 1946 sovietai iš Pomeranijos gražino į Lietuvą; 1951 išvežė į Sibirą. Į Lietuvą grįžo 1958; 1962 trečią kartą atvyko į Vokietiją. Liko 3 dukterys su šeimomis, 5 vaikaičiai, 3 provaikaičiai, sesuo ir brolis.

J o n a s (Johannes)JANUŽIS (Januszis) mirė š.m.vasario 6 Bothel'yje. Buvo gimęs 1912 balandžio 19 Klaipėdos krašte. Baigė Lietuvos karo mokyklą. 1941 repatrijavo į Vokietiją. Po karo buvo Sttg.-Mühlhauseno pradž.mokyklos vedėjas, Lietuvos vokiečių draugijos valdybos išdininkas, vietos evangelikų parapijos komiteto narys.

L e o n a s GUSTAITIS mirė 1988 vasario 8. Gyveno Memmingene. Buvo gimęs 1913 sausio 18 Pilotiškių kaime, Gudelių valsč.,Marijampolės apskr. Lietuvoje tarnavo pasienio policijoje.

J u o z a s GARUCKAS, VLB Stuttgarto apylinkės narys, staigiai mirė 1988 vasario 18 Memmingene. Buvo gimęs 1921 gruodžio 1 Panevėžy. Vokietijoje iki išėjimo į poilsį dirbo amerikiečių daliniuose. Liko 4 seserys Lietuvoje.

L i d i j a REDERienė, VLB Hannoverio apylinkės narė, mirė 1988 vasario 28. Palaidota kovo 3. Laidojimo apeigas atliko vietos evang.kunigas. Buvo gimusi 1911 rugpjūčio 10 Lietuvoje. Vyrui žūvus kare, viena augino 4 vaikus - 3 sūnus ir 1 dukterį. Buvo labai darbšti, pasistatė namą. Mylėjo gamtą ir žmones. Liko du sūnūs Vokietijoje (vienas mirė 39 metų) ir duktė Čikagoje.

--- oOo ---

N u m a t o m i r e n g i n i a i

Balandžio 9 VLB Bonn-Kölno apylinkės valdyba Annabergo pilyje (5300 Bonn 2, Annaberger Str.400) rengia MAIRONIO minėjimą. Paskaitą skaitys kun.Alfredas Franckaitis. Bus deklamuojami Maironio eilėraščiai. Šokiams gros R.Gasiūnas iš Salzgitterio. Balandžio 10 pamaldas pilies koplytėlėje 8,30 val. laikys tėv.dr.Konstantinas Gulbinas, OFM Cap.

Gegužės 7 MOTINOS DIENĄ ruošia Romuvos lietuvių moterų klubas Vasario 16 gimnazijos naujo berniukų bendrabučio salėje. Apie motinas kalbės Gimmazijos mokyt.Emilija Meikienė. Mokiniai deklamuos eilėraščius. Dainuos tik ką iš gastrolių JAV-bėse sugrįžusi solistė Nelė Paltinienė. Veiks lietuviškų patiekalų ir kitų valgių bei gėrimų bufetas, turtinga loterija. Romuvos moterys laukia daug svečių iš arti ir iš toli.

- Gegužės 8 MOTINOS DIENA Stuttgarte-Bad Cannstatt, Kolpingo namuose.
- Gegužės 14 MOTINOS DIENA-GEGUŽĖS ŠVENTĖ Homburge/Saar, Ringstr.50. 17.00 val. ten pat pamaldos katalikams (kun.Br.Liubinas) ir evangelikams (kun.Fr.Skėrys). 18.15 - minėjimo atidarymas, sveikinimai, LB apylinkės veiklos apžvalga. Minčių pynę apie motiną skaitys Rūta Šlionienė iš Salzgitterio. Dainuos solistė Nelė Paltinienė, elektronine muzika palydima Arvido Paltino, kuris gros ir šokiams. Įsijungs ir moksleiviai.
- Birželio 18 JONINĖS Vasario 16 gimnazijoje, Hüttenfelde.
- Liepos 9-24 LIETUVIŲ VAIKŲ VASAROS STOVYKLA Hüttenfelde, Romuvoje. Su vaikais galės stovyklauti ir tėvai.
- Liepos 31 - rugpjūčio 7 XXXV Europos lietuviškųjų studijų savaitė Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijoje Hüttenfelde. Organizacinė komisija: stud. Tomas Bartusevičius, Alina Grinienė ir mokyt. Raimonda Šreifeldaitė. Moderatoriai: dr.K.J.Čeginskas, matem.doktorantas Kęst.Ivinskis ir poetė Eglė Juodvalkė. Paskaitininkai: V.Bartusevičius, M.A., prof.dr.V.J.Bieliauskas, dr.K.J.Čeginskas, dipl.bibliot.A.Hermanas, dail.A.Krivickas, prof.dr.R.Lampsatyte-Kollars, St.Lozoraitis, V.Natkevičius, M.A., doc.V.Skuodis, prof.dr.V.M.Vasyliūnas. Simpoziumas apie padėtį Lietuvoje. Koncertuos lietuviškai dainuojantis olandų kvartetas iš Amsterdamo. Tėvynės valandėlėje Karolina Masiulytė-Paliulienė ir Jonas-Kristupas Moncys iš Paryžiaus interpretuos Nijolės Sadūnaitės atsiminimus. Bus įvairios parodos, rodomi video-filmai, skaidrės ir kt. Pragyvenimas Gimnazijos bendrabuty (kambary dviese) su dušu 280 DM, be dušo 245 DM. Jaunimui 140 DM. Gyvenant kitur, maistas Gimnazijoje kainuos 20 DM dienai. Registruotis pas Frau Alina Grinius, Diamantstr.7, D-8000 München 50. Tel.089-150-44 71. Registracijos mokesčiai - 50 DM arba 20 DM jaunimui - siųsti į Litauische Studienwoche Konto-Nr.8.9340.02 Volksbank Kreis Bergstrasse, BLZ 50991400 6840 Lampertheim.
- Spalio 14-16 LIETUVIŲ KULTŪROS INSTITUTO suvažiavimas ir mokslinė konferencija Hüttenfelde, Romuvoje.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Jeronimas Jarumbavičius iš Mannheimo	120 DM
Antanas Banaitis iš Miesau ir Kazys Bernotavičius iš Kaiserslauterno po	100 "
Kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo, Vaitiekus Federavičius iš Bad Zwischenahno, Elena Gerutienė iš Berno (Šveicarija), Zigmas Vencius iš Heidesheimo, Aldona Broland iš Lundo (Švedija), Antanas Rimša iš Hohenfelso ir Aloyzas Janusevičius iš Griesheimo po	50 "
Sofija Laukaitienė iš Müncheno ir Jonas Glemža iš Calw-Hirsau po	30 "
Mykolas Stankevičius iš Mannheimo	25 "
Antanas Turla iš Ketscho, Algimantas Daubaris iš Homburgo/Saar, Stasys Šimkus iš Hüttenfeldo po	20 "
Tad Sartorius iš Mannheimo 16 DM, Martin Müller iš Backnango ...	15 "
Juozas Benetis iš Darmstadto 10 DM, Algirdas Jusevičius iš Kaiserslauterno	6 "
Laima ir Algirdas Stepaičiai iš Arlington Heights, Illinois USA	8 20

Ačiū.

G a u t a p a m i n ė t i

DŪMAI- Vasario 16 gimnazijos mokinių 10 lapų laikraštėlis, pasivadinęs "pirmu lietuvių jaunimo literatūros ir meno žurnalu", turinčiu tikslą "pritraukti viso pasaulio lietuvių jaunimą, rašantį ir kuriantį". Kaina nepažymėta, bet platinamas už 2 DM.

HEIMATGRUSS - Jahrbuch der Deutschen aus Litauen 1988. 120 S. (TĖVIŠKĖS PASVEIKINIMAS - Lietuvos vokiečių metraštis 1988). Jahrbuchmacher-Redaktion: Alfred Franzkeit, P.i.R. Tai 25-tas jo redaguotas metraštis. Šiemetinis skiriamas gintarui. Apie jį rašo Bruno Lang, Georg Groneberg, Ladia Januszis-Krebs, Erica Weise-Zechlin ir kit. Redaktorius sako, kad jis kiekvieną savaitę dėvi ką nors iš gintaro.

Vokietijos LB valdyba D-6840 Lampertheim 4, Romuva Tel.06256-322 ir 1641
Sąskaita banke: Konto-Nr.58 17978 Deutsche Bank Weinheim BLZ 670 700 10